

CD KLASSIEK

**Concerto voor piano
W.A. Mozart**

Bezuidenhout is een wijk van Den Haag, maar ook een courante Zuid-Afrikaanse naam. Kristian Bezuidenhout (in het Afrikaans uitgesproken als *Bsuudenou*) is een in Zuid-Afrika geboren pianist die studeerde in Australië en Amerika. Hij beperkt zijn repertoire bewust tot muziek van de barok tot de romantiek en toont een grote voorliefde voor Mozart en Beethoven. Voor harmonia mundi blikte hij in vier keer Mozarts pianosonates in, gespeeld op een historische pianoforte, het instrument waarvoor de meesters hun werk schreven.

Met het Freiburger Barockorchester onder leiding van Petra Müllejans bespeelt Bezuidenhout opnieuw de pianoforte, ditmaal in de pianoconcerto's 17 (KV453) en 22 (KV482).

Het pianoconcerto 17 werd door Mozart voltooid op 12 april 1784. Dat was bij het begin van de Weense periode, toen hij nog maar pas getrouwd was met Constanze Weber. Op het moment dat hij eraan werkte, was zij zwanger van hun tweede kind, Karl Thomas. Die werd in september 1784 geboren en was samen met Franz Xaver – die amper enkele maanden vóór Mozarts dood in 1791 het levenslicht zag – de enige van de kinderen die de volwassen leeftijd bereikte.

Het werk bestaat uit drie delen en naast de piano spelen blaasinstrumenten als de hobo en de hoorn er een belangrijke rol in. Goede luisteraars herkennen wellicht de vrolijke vogelthema's van Papageno uit de opera *Die Zauberflöte*. Het is een bijzonder opgewekt stuk. Echt Mozartiaans.

Het pianoconcerto 22 ontstond een jaar later, in 1785. Mozart werkte toen ook aan een van zijn beroemdste opera's, meer bepaald *Le nozze di Figaro*, die iets later in première ging. Op dat moment brak het gewezen wonderkind pas echt door. Het pianoconcerto nummer 22 is een historisch punt voor alle Mozartkenners, want vader Leopold liet er zich veeleer negatief over uit in een brief aan Mozarts zus Nannerl, eveneens een begaafde muzikante.

Bezuidenhout en het Freiburger barokorkest beogen een ervaring die de componist zelf nastreefde. Het spel, de toon en de klank van de pianoforte komen prima tot hun recht, terwijl ook de andere instrumenten hun eigen plaats krijgen. Er wordt gekozen voor de pure klassiek. (EDS)

Wolfgang Amadeus Mozart, *Piano Concerto No. 17, K. 453. Rondo in A Major, K. 386. Piano Concerto No. 22, K. 482*, Kristian Bezuidenhout, (fortepiano) en het Freiburger Barockorchester onder leiding van Petra Müllejans, Harmonia mundi, HMC 902147, 22,50 euro.

HANDBOEK

**Een eeuw wereldbrand
Nath & Van Alstein**

De honderdste verjaardag in 2014-2018 van Wereldoorlog I zal ook plaatselijk niet onopgemerkt voorbijgaan. Tientallen steden en gemeenten maken zich klaar om hun oorlogsverleden uit te pluizen en aan hun inwoners voor te stellen. Maar wat valt er eigenlijk te herdenken? Wat weten we over dat vreemde conflict in onze achtertuin? Hoe vertalen we een bezettingsgeschiedenis naar projecten voor een breed publiek?

Dit boek is geen klassiek geschiedenisboek over bezet België, maar nodigt de lezer uit om zelf creatief aan de slag te gaan met het lokale oorlogsverleden. Het

is een inspiratiegids die bepaalde thema's historisch onderbouwt voor al wie een tentoonstelling, een rondleiding, een onderzoek of een lezing over de Grote Oorlog in zijn/haar gemeente of parochie wil organiseren.

Aan Kerk en geloof is er alvast een heel hoofdstuk gewijd. De insteek kan volksreligiositeit zijn, zoals kapellen die werden opgetrokken als dank, de beelden van het heilig Hart als cultusplek, maar ook de plaatselijke clerus. Weinigen weten dat na 1918 de kerkelijke overheid alle pastoors om een verslag vroeg hoe de oorlog in hun parochie werd beleefd. Die verslagen moeten natuurlijk met een korrel zout worden gelezen, maar toch... (EDS)

Giselle Nath en Maarten van Alstein, *14-18 van dichtbij. Inspiratiegids voor lokale projecten over de Grote Oorlog*, Acco, Leuven, 2012, 235 blz., 22 euro.

BOEK SAMENLEVING

**Brusselaars
Hans Vandecandelaere**

Brussel is een stad van vele werelden. In de straten van de hoofdstad lopen mensen van maar liefst honderdzeventig verschillende nationaliteiten rond. Ze vertegenwoordigen een even breed palet van religieuze diversiteit: alleen al de adressen van christelijke kerken besloegen in 2011 71 bladzijden.

In het lijvige boek *In Brussel* probeert historicus en Brusselkenner Hans Vandecandelaere een beeld te schetsen van de achtergrond en eigenheid van meerdere groepen Brusselaars. „Naar een glas water kun je kijken en erover gissen of het koud is of op kamertemperatuur. Maar je kunt het ook vastnemen om het te voelen. Net zo voor

diversiteit”, legt hij uit. „Je kunt eraan voorbijgaan, ook al draai je er dagelijks in mee. Of je kunt je eraan vastklampen en je ermee bezatten. Dit is wat ik twee jaar lang deed.”

De auteur bespreekt allereerst de evolutie van migratie in Brussel, van 1946 tot vandaag. Vervolgens besteedt hij negen hoofdstukken aan herkomstregio's, van de Balkan tot Zwart-Afrika en van Zuid-Europa tot Latijns-Amerika. Telkens vermengt hij resultaten van wetenschappelijk onderzoek met verhalen van mensen met wie hij sprak en met persoonlijke ervaringen in en beschrijvingen van de stad. Op die manier slaagt hij erin om het verhaal van Brussel in honderden stemmen te vertellen.

Over de Brusselse Polen leren we bijvoorbeeld dat hun verhaal veel verder teruggaat dan dat van de economische migranten die sinds de jaren 1990 in België komen werken, vaak als poetsvrouw of bouwvakker. Tijdens het interbellum was negen procent van de mijnwerkers in ons land van Poolse afkomst. Meteen na afloop van de oorlog kregen bevrijde krijgsgevangenen of voormalige verzetslieden de keuze tussen blijven of terugkeren naar Polen. Velen waren hun bezit kwijt en dus bleven ze. Ze werkten zich in

Brussel op, zodat de Brusselse Polen omstreeks 1981 vooral artsen, advocaten en artiesten waren.

Bulgaren en Chilenen, Pakistanen en Congolezen – Vandecandelaere puzzelt Brussel stap voor stap bij elkaar. Daarbij doet hij geen poging om nationaliteiten te vergelijken, maar hij legt wel een aantal terugkerende patronen bloot. Sommige mensen spreken over de Brusselse diversiteit als over een mislukking, anderen noemen het een meerwaarde. Beiden kunnen iets leren uit een boek als dit. (JVH)

Hans Vandecandelaere, *In Brussel. Een reis door de wereld*, Uitgeverij EPO, Berchem, 2012, 515 blz., 29,50 euro.

BOEK KOKEN

**Koken met vis
Nathan Outlaw**

An de onuitputtelijke aanvoer van kookboeken lijkt maar geen einde te komen. Nieuw op de markt is het kookboek van de Britse sterrenchef Nathan Outlaw. De man, die het koken met de paplepel heeft meegekregen, specialiseerde zich gaandeweg in visgerechten en runt in Engeland

een restaurant met twee Michelinsterren.

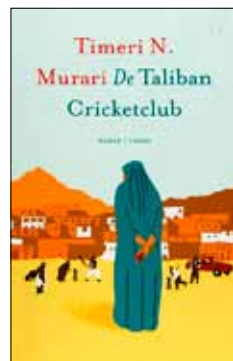
Inhoudelijk zit het boek goed in elkaar. Elke vis afzonderlijk wordt voorzien van de nodige informatie, gevolgd door een overzichtje van bijpassende garneringen, sausen en bereidingswijzen. Volgen enkele recepten, geïllustreerd met fraaie foto's, die variëren van makkelijk tot iets moeilijker. Je zult hier en daar wel even moeten improviseren, want niet alle producten zijn in ons land zo makkelijk verkrijgbaar.

Voorts is nog een groot gedeelte van het boek gevuld met allerlei technieken om vis te kuisen en te versnijden. De handelingen worden nauwgezet uitgelegd aan de hand van tekst en foto's, maar je zult merken dat een en ander een zekere handigheid vereist. Het volgende gedeelte geeft dan weer meer uitleg over bouillons, sausen, boters en diverse garneringen.

Niets houdt je nu nog tegen om de heerlijkste visgerechten op je bord te toveren. Want kijken in een kookboek is leuk, maar de gerechten proeven, geniet toch onze voorkeur. (PC)

Nathan Outlaw, *Vis uit onze zee*, Utrecht/Antwerpen, Kosmos Uitgevers, 2012, 272 blz., 29,95 euro.

BOEK ROMAN

**Een meisje en de Taliban
Timeri N. Murari**

Van 1996 tot 2001 had de Taliban in Afghanistan hoofdstad Kabul en het grootste deel van het land in handen. In 2000, een jaar vóór de oorlogsverklaring van de Verenigde Staten, vroeg het Talibanregime buitengewoon lidmaatschap aan bij de Internationale Cricketraad. Sport was op

dat moment nochtans grotendeels verboden in het land.

De Indiase schrijver Timeri N. Murari liet zich door dat opmerkelijke feit uit de Afghaanse geschiedenis inspireren tot een roman. In *De Taliban Cricketclub* organiseren de Talibanleiders een crickettoernooi, waarbij het winnende team op stage mag naar Pakistan. De jonge Rukhsana, die in het geheim als journaliste werkt en voor haar zieke moeder zorgt, speelde cricket als student in het buitenland. Verkleed als man traint ze een team met allemaal neven. Die hopen immers te winnen en zo het land uit te raken, een vrije toekomst tegemoet.

De Taliban Cricketclub is spannend en romantisch, maar Murari deed ook zijn best om een waarheidsgetrouw beeld te schetsen van Afghanistan onder het Talibanregime. Hij praatte daartoe met talloze Afghanen. Hij beschrijft Kabul als een stad waarin niemand zich ooit veilig voelt. Een

moeder die zonder begeleider haar zieke kind naar het ziekenhuis brengt, wordt er zomaar op straat doodgeschoten. Het sportstadion wordt er vooral gebruikt voor publieke executies, de universiteiten zijn gesloten en journalisten mogen slechts schrijven wat het regime behaagt. Alle jongeren willen weg uit het land, ook al is het hen bijzonder lief.

En het cricket? Afghanistan doet tegenwoordig mee aan internationale toernooien. Er is zelfs een vrouwenteam op komst, in navolging van een vrouwenvoetbalteam dat al geregeld op tournee gaat. (JVH)

Timeri N. Murari, *De Taliban Cricketclub, De Bezige Bij*, Amsterdam, 2012, 349 blz., 19,90 euro.